

Курліщук І.І. Роль шкільного туризму у розвитку історико-культурної компетенції школярів/ Курліщук Інна Іванівна// Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку: матер. міжнар.наук. конф. (24-25 листопада 2016 р.)/ Харків. держ. акад. культури; відп. за вип. Н. М. Кушнарєнко. – Харків: ХДАК, 2016. – С. 77–79.

Курліщук Інна Іванівна,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»,
Старобільськ

Inna Kurlishchuk,

Ph.D., associate professor at the Department of Pedagogic,
Luhansk Taras Shevchenko National University,
Starobilsk

РОЛЬ ШКІЛЬНОГО ТУРИЗМУ У РОЗВИТКУ ІСТОРИКО- КУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ШКОЛЯРІВ

THE ROLE OF SCHOOL TOURISM IN THE DEVELOPMENT OF PUPIL'S HISTORICAL AND CULTURAL COMPETENCE

У сучасній українській шкільній освіті міцно закріпилися тенденції до гуманізації, які, в свою чергу, актуалізують історико-культурологічну складову як навчально-виховних програм, так і позакласної роботи. Такий підхід сприяє усвідомленню учнівською молоддю себе як частини світової культури, що, водночас, забезпечує можливість пізнати себе в своїй власній культурі, примножуючи історико-культурний досвід людства. Результатом залучення молодого покоління до історії і культурних надбань свого народу є формування історико-культурної компетенції. Зупинимося на визначенні цього поняття.

Аналіз літератури за проблемою дозволяє зробити висновок про наявність численних спроб щодо визначення сутності і змісту поняття «компетенція». Зокрема, А.В. Хуторський [2] визначає компетенцію як «наперед задану соціальну вимогу до освітньої підготовки учня, необхідну для його якісної продуктивної діяльності в визначеній галузі».

Однією із ключових компетенцій, які мають здобути учні загальноосвітніх середніх навчальних закладів, відповідно до сучасних українських освітніх програм, виступає загальнокультурна компетенція, під якою на думку Г. Симдянової [1], слід розуміти «результат освіти, який виражається в системі знань в області загальнолюдської культури і характерних рис національної культури, знань основ духовно-моральних відносин і суспільних явищ, традицій і вміння практично застосовувати їх у системі соціальних відносин, наявність уявлень про наукову картину світу, а також, якостях особистості, наявності досвіду діяльності в галузі освоєння культурного простору».

Як бачимо, загальнокультурна компетенція – складне інтегральне поняття, що вбирає в себе ряд компетенцій, у тому числі історико-культурну компетенцію. Під якою, в слід за Л. В. Щетихою [3], ми будемо розуміти інтегративну морально-етичну якість світоглядного самовизначення особистості, що включає в себе здатність до багатовимірного поданням історичних і культурних процесів; розуміння альтернативності та варіативності історичних і культурних явищ; сформованість ціннісного ставлення до історико-культурної спадщини народу.

Сьогодні шкільний туризм гармонійно поєднує пізнавальні, спортивно-оздоровчі та розважальні цілі. З педагогічної точки зору, він розглядається як система заходів спрямованих на виховання, навчання і розвиток особистості у контексті гуманітарно-соціальних функцій.

Шкільний туризм дуже різноманітний за формами: походи різної тривалості, різних ступенів і категорій складності: місцеві і далекі, піші і транспортні, екскурсії, заняття в гуртках, секціях, клубах, туристські збори,

пластунство, різні види туристичних змагань, семінари, конкурси, конференції, виставки, туртабори, музеї та ін.

Залучення учнів загальноосвітніх шкіл у туризм тісно пов'язане з оволодінням знаннями з краєзнавства, природознавства, картографії, історії, культурології, а також з пошуково-дослідницькою роботою. Це, безсумнівно, позитивно впливає на формування історико-культурної компетенції школярів.

Висновки. У сучасних умовах шкільний туризм відіграє особливу роль у культурному, національному, патріотичному та духовному вихованні учнів. Туризм значно розширює кругозір учнівської молоді, наочно демонструє значущість фізичного розвитку, допомагає відчути себе частиною природного, історико-культурного, соціального простору. Туристична діяльність школярів покликана сприяти вирішенню таких завдань, що впливають на формування історико-культурної компетенції особистості, а саме: становлення і розвиток у школярів соціально активної позиції; виховання патріотизму, дбайливого ставлення до природної та культурної спадщини рідного краю; залучення учнів до краєзнавчої та пошуково-дослідницької діяльності; збереження історичної пам'яті; удосконалення фізичних якостей учнів; формування основ культури здоров'я тощо.

Список літератури

1. Симдянова Г.Н. Методика формирования общекультурной компетенции у учащихся/ Симдянова Г.Н. // Вектор науки ТГУ. - 2012. - №1. - С.262-263
2. Хуторской А.В. Технология проектирования ключевых и предметных компетенций // Интернет-журнал "Эйдос". – 2005. – 12 декабря. – Режим доступа: <http://www.eidos.ru/journal/2005/1212.htm>.
3. Щетиха Л. В. Формирование историко-культурной компетенции у студентов технических специальностей: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08/ Щетиха Лариса Владимировна. – Челябинск, 2009. – 30 с.